KURJER WARSZAWSKI.

D. 8. Stycznia. — Rok 1850. Wtorek. № 7. Jutro, Śtej Marcjanny Panny.

N. PAN mianować raczył Kawalerem Cesarsko-Królewskiego Orderu *Orła Białego*, Wice-Admira: *Chruszczowa*, Komendanta portu Sewastopolskiego.

N. PAN, mianować raczył Kawalerem Cesarsko-Królewskiego Orderu Śgo Stanisława 1szej kl:, Jenerała-Majora Xięcia *Dołgorukowa 2go*, z Orszaku J. C. K. MOŚCI, Jenerała-Prowiant-Majstra Ministerstwa Wojny w Cesarstwie.

N. PAN, mianować raczył Kawalerami Orderu Śgo Włodzimierza *IVej kl: z kokardą*, Xięcia Maurycego *Jabłonowskiego*, Podpułkownika austr: pułku Huzarów Xcia Koburgskiego, Rzeczywistego Szambelana Dworu J. C. K. Apostolskiej Mości; oraz Rotmistrza *Suchodolskiego*, z pułku austr: Huzarów imienia Króla Hanowerskiego Nr 2; którym ozdoba ta, za odznaczenie się w bitwie pod *Miszkolc*, przez JO. Xcia Feldmarszałka Główno-dowodzącego armją czynną, z mocy nadanego Mu prawa, udzieloną została.

Jenerał-Major *Kościelski*, Dowódzca pułku Włodzimierskiego piechoty, mianowany został Dowódzcą 2ej brygady, 4tej dywizji piechoty W. R.

Kapitan *Szupiński*, uwolniony w r. 1819 z pułku Grenadjerów Lejb-Gwardji, mianowany został Łowczym honorowym Gub: *Smoleńskiej*.

Rada Administracyjna, zatwierdziła następujące zapisy: dla Kaplicy w *Borkach* rs. 75. i mieszkanie dla dziadów, wraz z morgą ziemi najlepszej, wiecznemi czasy, przez Konr: *Zabłockiego;* dla Szpitala Braci Miłosierdzia w *Szczebrzeszynie* rs. 450; dla Cerkwi tamże, rs. 450; dla Kościoła w *Rodecznicy*, pod nazwą Ś. Antoniego *Padewskiego*, rs. 825: oraz na światło i oparkanienie smętarza dla trzech Kościołów w *Szczebrzeszynie*, po rs. 30, przez Jana *Dawida;* i na wybudowanie Kościoła murowanego w *Radzanowie*, w kwocie rs. 2,250, przez ś. p. Annę z Rostworowskich *Kobylińską*, uczynione.

JO. Xżę Namiestnik Król:, mając sobie przez Kom: Rząd: Spraw W. i D. przedstawione zasługi Starozakonnych, Chaima *Rosenthal* i Szulima *Glass*, z tytułu szczególnej gorliwości i bezinteresownej służby, jako Członków Rady Szczegółowej Opiekuńczej Szpitala Starozakonnych; zezwolić raczył na udzielenie przywileju nadającego im, oraz ich potomstwu w linji prostej, prawo posiadania i nabywania wszelkich własności nieruchomych w miastach Królestwa, tudzież zamieszkiwania we wszystkich częściach miast, niemniej trudnienia się na równi z mieszkańcami innych wyznań, stosownie do przepisów wszelkiemi bez wyłączenia procederami, oraz szynkiem trunków krajowych.

Onegdaj, o godz: 5tej po południn, w Kościele parafjalnym Śgo Jana, w obec Rodziny, Przyjaciół i licznego grona życzliwych, JW. X. Kanonik Mateusz *Naruszewicz*, Proboszcz Parafji Śgo Alexandra, Sędzia Pokoju Okręgu i M. Warszawy Wydz: IIIgo, po budującej przemowie, pobłogosławił związek małżeński pomiędzy Kwirynem *Franciszkowskim*, Rejentem Okręgu Lubartowskiego, a Józefą z Knoffów *Krajewską*, Wdową, Córką Henryka *Knoff*, Naczelnika Archiwum Kommissji Rządowej Sprawiedliwości. Życzenia licznie zebranych Przyjaciół, połączyły się z życzeniami Rodziny, o pomyślność dla nowo-zaślubionej Pary.

Smutna wiadomość o zgonie ś. p. Tekli z Kraszewskich *Biesiekierskiej*, w dniu 2 b. m. nastąpionym, dotkliwie przejęła serca wszystkich, co bądź z krwi związków, bądź z innych towarzyskich stosunków, znali ją i cenić umieli. W dniu 4 b. m. po odbytem przy jej zwłokach w dolnym Kościele Śgo Krzyża Nabożeństwie, o godz: 3ej po południu liczny orszak żałobny odprowadził śmiertelne szczątki do familijnego grobu w Powązkach. Wymowny Kapłan, X. *Benwenuty*, z Zakonu Ojców Bernardynów, potęgą swego talentu, stawił nam przed oczy żywy obraz tej Pani w promieniach jej myśli, uczuć i czynów, a rzewne i głośne łzy żalu zasmuconego Męża, Synów, Brata, Przyjaciół, Znajomych i licznych kmiotków z jej włości (Siekierki), dla ostatecznego z ukochaną swą Panią pożegnania się przybyłych, były ostatnim hymnem ze stukiem o sklepienia grobowej pieczary zmięszanym. Bolesny to wyrok losu, co w sile życia porywa i w niezwrotną wieczność unosi anielską Żonę, ukochaną Matkę, tkliwą Siostrę, dobroczynną Panią, wdzięczną Córę ziemi, na której wszystkie powinności święcie spełniwszy, zbyt spiesznie i szczątki jej swoje oddała. Tak to wśród smutków powodzi coraz nowe przychodzi szczepić cyprysy. O, niech ten bujnie zakwitnie, niech go wdzięczna potomna pamięć hoduje, bo Ta, której go święcimy, była płci swojej ozdobą. — *A. R.*

W dniu 2 b. m. zmarła ś. p. Apolonja *Stypułkowska*, Wdowa po Obywatelu, z własnych funduszów utrzymująca się, mająca lat **102**. Ś. p. *Stypułkowska*, urodzona w wsi *Piekutnie* Gub: Radomskiej, jest pierwszą, która w tym roku rozpoczyna szereg osób zmarłych w tak późnej starości.

(A. n.) W dniu wczorajszym liczne grono Przyjaciół i Znajomych, oddawało Chrześcijańską usługę, martwym zwłokom ś. p. Zofji *Jakowickiej*. Skreślać tak rzewny i rozczulający obchód, byłoby na nowo wzbudzać nieutłumioną boleść strapionych Rodziców i Rodziny. Zamilknę więc.... gdyż cisza goi rany serca! Jednak imieniem bolejącej Familji, składam Wam czułe dzięki, łaskawi świadkowie naszego smutku; dziękuję Wam raz jeszcze szlachetna Młodzieży, co na swych

ramionach, dźwigałaś tak drogie dla nas szczątki młodej Dziewicy. Sprawiedliwy BÓG zapisze w Niebie tak piękne Wasze poświęcenie, a nam udzieli siły do znoszenia cierpień.... — *K.*

Teodozja Polka, skomponowana na fortepjan i ofiarowana JW. Jenerałowi-Lejtnantowi *Read*, przez Wacława *Gruszczyńskiego*, wyszła z druku, i jest do nabycia w Składach nót muzycznych, PP. *Klukowskiego*, *Sennewalda* i *Bernstejna*. Cena zł. 1.

Wczoraj złożono w Redakcji Kurjera od Ja: K. zł. 10 dla Instytutu moralnie zan: dzieci.

Świat muzykalny, z przyjemnością zapewnie powita nową pracę znakomitego Kompozytora P. *Każyńskiego*, która pod imieniem *Ukraińskiej fantazji* (miłosnej pieśni), pomnożyła piękny zbiór jego kompozycji. Fantazja ta wykonana po raz pierwszy w Teatrze *Petersburgskim*, wywołała ogólne zadowolenie i poklask.

Przeprawa przez *Wisłę* tak silnie wzmocniona mrozami, idzie rzeczywiście *jak po lodzie*. Udogodnienie mostków od strony *Pragi* i *Warszawy*, tak dla pieszych jako i jadących, znacznie także przyczyniło się do ułatwienia komunikacji. Wstrzymane około przywrócenia mostu roboty, znowu rozpoczęte zostały. Szybkość onych jednakże, tamowaną jest przez zbyteczne obmarznięcie łyżew. Lód powyżej mostu doszedł już do zupełnej grubości; poniżej zaś tegoż, *Wisła* jak płynęła, tak płynie, a czółna tu i owdzie przesuwają się po wodzie.

Współziomek nasz M. A. *Kontski*, znany zaszczytnie z gry swojej na skrzypcach, powrócił w tych dniach do *Londynu*, z wycieczek swych po *Anglji* i *Szkocji*. Gazety *angielskie* z 25go z. m. donosząc o tem, dodają zarazem, iż Artysta ten w *Liwerpoolu*, w *Manchestrze* i *Edymburgu*, słowem wszędzie, gdzie tylko dał się słyszeć, wzbudził powszechny zapał.

W d. 5 b. m. dopełniając kupno w Cukierni P. *Beeli* przy rogu ulic Senatorskiej i Miodowej, przez zapomnienie; zostawiłem tamże sakiewkę z znaczną kwotą luidorów. Zajęty różnemi interesami dopiero po upływie pary godzin, spostrzegłem brak takowej. W tej chwili wróciwszy do wspomnionej Cukierni, Subjekt miejscowy, P. Adolf *Feterowski*, spostrzegłszy mnie wchodzącego, nie czekając na moje zapytanie, czyby pomienionej sakiewki nie znalazł, doręcza mi takową w całości, a co większa, odmówił przyjęcia ofiarowanego mu przezemnie wynagrodzenia. Nie mogąc zamilczeć tak szlachetnego jego czynu, składam mu niniejszem moje podziękowanie.— H. M. Obywatel G. P.

Wczoraj w Teatrze Rozmaitości przywołani: po Kom: *Fabrykant Zabawek*, Panna *Moroz* 2-kroć, i Pan *Rychter*; po Kom: *Taraban*, Wszyscy, i oddzielnie Pan *Żółkowski* i Panna Marja *Fruzińska*, po 2-kroć.

We wsi *Pakulniszki* Pow: Marjampolskim wszczął się pożar, w czasie którego, Petronella *Kulikowska* służąca, utraciła życie w płomieniach, a 6 osób tak silnie poparzonych zostało, że dotąd lękają się o ich życie.

Tak jak donieśliśmy wczoraj, listy z d. 1 b. m. z *Londynu* do *Warszawy* nadeszłe, przyniosły wiadomość o dalszem podniesieniu się cen *pszenicy*, od 1 do 2ch szel: na kwarterze. Taka pomyślna nowina dla naszych posiadaczy rolnych z dnia *Nowego Roku*, wróży *dobry odbyt* na rok cały.— Tymczasem w *Gdańsku*, w d. 2 b. m., gdy niewiedziano jeszcze o tem, w *zbożu* ruch był niewielki.

Z Petersburga.— W d. 12/24 Paźdz: r. z., otworzone zostały w mieście gubernjalnem *Stawropolu*, Towarzystwo Dobroczynności Dam, i Szkoła Śej Alexandry.— W *Petersburgu*, wsławia się młody 13-letni Fortepjanista Teodor *Kanille*, potomek starożytnej greckiej rodziny, osiadłej w *Rossji*, i zaliczonej w poczet szlachty *Rossyjskiej*.

Według otrzymanych wiadomości z *Tyflisu* pod d. 2m Grudnia r. z. (v. s.) działania wojenne względem uśmierzenia *Małej Czeczni* i wyparcia nieprzyjaciela z wąwozu *Gałaszewskiego*, który dotąd był przez niego opanowany, uwieńczone zostały pomyślnym skutkiem. Strata ze strony wojsk Cesarsko-Rossyjskich ograniczała się tylko na zabiciu 2ch żołnierzy, oraz na ranieniu 1 Ober-oficera i 18tu żołnierzy. Kierujący tą wyprawą Jene:-Major *Iliński*, oddaje wszelkie należne pochwały swoim głównym współtowarzyszom trudów, to jest: Jene:-Majorowi Baronowi *Wrewskiemu* 2, i Pułkownikowi *Slepcowi*; a także niemniej zaszczytnie wspomina o Pułkowniku *Werowkinie*, Sztabs-Kapitanie *Swietłowie*, Kapitanie *Jełaginie*, i Podporuczniku *Ładyżewskim*. Jednocześnie prawie z tą pomyślną wiadomością, otrzymano takież same doniesienia i ze średniego *Dagestanu*, gdzie *Szamil* z trzema oddziałami pod przewodnictwem *Mussy Biełokańskiego*, *Hadży Murata*, i *Daniela-Beka-Elisujskiego*, starał się wdzierać w upokorzone już przez wojska Cesarsko-Rossyjskie osady. I tu wszakże Pułkownicy: *Kisziński* i *Bakłanow*, odparli na wszystkich punktach zuchwałych *Miurydow*.

Anglja.— Missjonarz *Gutzlaw*, znający *Chiny* lepiej jak ktokolwiek z Europejczyków, dowodzi w jednem z pism Londyńskich, że temu Państwu w skutek przesilenia finansowego, grozi wstrząśnienie, i że rozszerza się tam mocno sekta komunistyczna, żądająca równego rozdziału majątków.— Z *Haiti* donoszą, że Cesarz *Faustyn Iszy* (Soulouque) przygotowuje wyprawę przeciw Rzplitej *Dominikańskiej* na tej wyspie; nastąpi więc nowa wojna rass, murzynów i mulatów; kroki nieprzyjacielskie już w Listopadzie rozpoczęto; będzie to wojna wytępienia.

Austrja. *Wiedeń 2go Stycz:*.— Wczoraj wieczorem wyruszyło z tąd znowu dwa bataljony do *Czech*.— Według Gazety Wiedeńskiej urzędowej, zajęcie *Saxonji* przez *Prussy* i *Austrję*, jest bardzo prawdopodobnem.

— Marszałek *Marmont*, który od rewolucji lipcowej opuścił *Francję*, myśli wrócić do *Paryża*.— *Z Węgier* ciągle donoszą o niebezpieczeństwie dróg tamecznych, nawet prowadzących do głównych targów. — Ogólną ustawę prowincjonalną, która miała być ogłoszoną w końcu roku 1849, cofnięto już z druku; podobno z początkiem r. b. wszystkie 8 ustaw prowincjonalnych chcą ogłosić, i zaraz rozpisać wybory do sejmów. W ogóle coraz bardziej się przekonywają o trudnościach wykonania ustawy z 4go Marca.— Z *Pesztu* donoszą, że to miasto znowu przybiera dawną swą postać, i że ruch wraca powoli.— Ciągle tu się zajmują finansami austr:, i dla uspokojenia publiczności, wydają sprawozdania i obliczenia.— Za przybyciem tu Arcy-Xcia *Jana*, odbytą zostanie rada familijna, na której naznaczą miejsca pobytu dla szczegółowych członków dynastji. — Wieść chodzi, że do *Ołomuńca* przybył Hrabia *Sedlnicki*, b. Minister policji za Xcia *Metternicha*.— Poczta Wiedeńska z 3go Stycznia nie przybyła do *Wrocławia*. — Piszą z *Bochni*, że w d. 20 Grudnia *Wisła* zerwała tamę pod *Niepołomicami*, i zalała okoliczne włości, tak, że mieszkańcy na czółnach ratować się musieli; jak z *Woli Batorki*, *Zabierzowa*, *Woli Zabierzowskiej*, *Grobli*, *Świniar* i t. d. Rzeka rozlała się na $2^1/_2$ mili szeroko, i zrządziła wielkie szkody.

Francja. *Paryż 1go Stycz:*. — Zgromadzenie narodowe po odrzuceniu stanowczo w kwestji *Montevideo* wojowniczej poprawki Pana J. *Favre*, którą jednak popierał P. *Thiers* i wielu członków większości, zwłaszcza krańcowej *prawej*, zatwierdza wzięcie pod rozwagę poprawki Pana *Rancé*, żądającej 10 miljo: fr. kredytu, by gabinet mógł przedsięwziąść zbrojną interwencję. Większość jednak była nader mało znaczącą, bo 315 przeciw 314 głosom; sądzą więc, że przy stanowczem głosowaniu poprawka ta odrzuconą zostanie, a projekt gabinetu przyjęty będzie. — Od kilku dni zajmowano się kwestją, czy Zgromadzenie nar: wyśle deputację z powinszowaniem nowego roku Prezydentowi. Gdyby P. *Dupin* wniosek podobny przedstawił, Zgromadzenie byłoby go odrzuciło niezawodnie i deputacji by niewysłano; gdy tymczasem bez tego, u Prezydenta było przyjęcie uroczyste, na którem mnóstwo deputowanych zebrało się. — W szkole wojskowej *Laflèche*, zaszły ważne rozruchy; pierwszy bataljon tejże, ma być z tego powodu rozwiązany.— Legitymiści mówią o nocie *Anglji* i *Stanów Zjed:*, przeciw interwencji w *La Plata*.— Wczoraj, wręczono Jenera: *Changarnier* szpadę honorową z napisem: »Obrońcy porządku, Jenerałowi *Changarnier*"; na drugiej stronie zaś: »16 Kwietnia 1848, 29 Stycz: i 13 Czerw: 1849." Rękojeść przedstawia statuę porządku depczącą hydrę anarchji. Dwa brylanty oprawione w rękojeść, darowane były przez Xiężnę Matyldę *Demidow* i Prezydenta Rzplitej.— *National* coraz bardziej popiera połączenie *socjalistów z republikanami*.— Zgromadzenie reprezentantów pałacu rady stanu bliskiem jest zupełnego rozwiązania; Pan *Molé* wszelkiemi siłami stara się to wstrzymać.— *Orleaniści* starają się połączyć z stronnictwem *Dufaure* i *Cavaignac*.— Teatra paryzkie w roku zeszłym przedstawiły dwieście czterdzieści ośm sztuk nowych.— *Monitor wieczorny* donosi, że *Elysée* nie ma żadnego organu (gazety), i nie pragnie odroczenia izby. — Z *Tulonu* donoszą, że tam przybył Admirał *Baudin*; pułk 20 piechoty odpłynął z *Civita-Vecchia* do *Algierji*; trzy inne pułki koło Rzymu będące otrzymały rozkaz przygotowania się do wyjazdu. Jenerał *Baraguay d'Hilliers* wrócił zniechęcony nieco do *Rzymu*.— W r. b. odbędzie się wielka wyprawa w *Algierji* przeciw *Kabylom*, którzy popierają wszystkie powstania w *Afryce*.— 17tu *Legitymistów* oskarżonych o spisek, i uwięzionych przy ulicy *Rumfort*, oddano pod sąd.— *Garibaldi* na wezwanie Jene: *Pacheco*, miał oświadczyć, że gotów jest na nowo wstąpić do służby *Montevideo*.— Ani Minister wojny, ani P. *Changarnier*, na rok nowy nieprzyjmowali Oficerów garnizonu.

Hiszpanja. — Byli Jenerałowie Karlistowscy *Villareal*, *Zariategui* i *Sapelama*, zostali zaliczeni do armji hiszpańskiej.— Rozprawy nad budżetem wkrótce się rozpoczną.— Ciągle przybywają oddziały wojsk hiszpańskich z *Włoch*. — W *Salamance* schwytano 2ch Francuzów, którzy fałszowali banknoty banku St. Ferdynanda; zabrano im za 2 miljony realów sfałszowanych banknotów.

Persja. — Szach ogłosił za swego Następcę na tron *Perski*, jedynego syna swego, mającego w tej chwili 2 lata wieku, zwanego *Mahmud-Mirza*. Wielkie uroczystości miały miejsce z tego powodu.

Prussy. — W *Berlinie* zaczęto już układać listy Kandydatów do parlamentu *Erfurckiego*; z *Erfurtu* jednak donoszą, że tam żadnych przygotowań nie robią dla urządzenia lokalu dla sejmu, i że z tego powodu niewiadomo, czy parlament ten w *Erfurcie* zbierze się, chociaż nie wątpią, że zwołanie parlamentu nastąpić musi. — Król naradza się często z Ministrami o ustawie pruskiej, i sposobie pogodzenia obu Izb w spornych punktach. — Poseł austrjacki P. *Prokesch von Osten*, opuszcza *Berlin*.— Xiążę *Pruski* z *Frankfurtu* wyjechał do *Karlsruhe*. — Z *Stuttgardu* i *Monachjum* donoszą, że tam stronnictwo związku *Trzech Króli* coraz bardziej się wzmacnia. — Kommisja Izby 2ej zajmuje się rozbiorem przedstawionego jej budżetu Państwa.— Arcy-Xżę *Jan* opuścił *Frankfurt* w dniu 1 Stycznia.

Włochy.— Papież z *Portici* ma się udać do *Caserta*, i tam dni 14 zabawić w gościnie u Króla *Neapolitańskiego*.— Izba *Turyńska* unieważniła wybór P. *Mamiani*, jako nieposiadającego naturalizacji.— W *Genui* umarła Pani *Colomba Castello*, licząca lat *109*; widziała ona jeszcze powstanie z 1746, w skutek którego

wyparło Austrjaków z *Genui*. — *Garibaldi* zamieszkał w *Tangerze*. W *Tunis* nie został on przyjętym na skutek żądania *Francji*, podobnież w *Hiszpanji* i *Gibraltarze*; Konsul Stanów Zjedn: ofiarował mu w swoim kraju schronienie, ale *Garibaldi* nie przyjął.

Rozmaitości. — W jednym z okręgów *Transtewern* w *Rzymie*, w których, jak wiadomo, zarządzone było poszukiwanie starożytności, odkryto w tych czasach statuę grecką z marmuru, kolosalnej wielkości. Większa część Artystów, których do ocenienia tej osobliwości wezwano, osądziła ją być arcy-dziełem, tak pod względem form, jako też i dokładnego wykończenia. Chociaż ma ramię i nogę utrącone, nie brakuje jednak żadnej z tych sztuk, i P. *Tenavini*, któremu poruczono jej reparację, oświadczył, że statua wyobraża atletę. Nadto, według P. *Canina*, Dyrektora tego okręgu, wspaniały ten kolos ma być dziełem *Polykleta Sycjona* albo *Lyssipa*, gdyż oba ci Artyści, jak o tem potwierdza *Plinjusz* w 34 księdze swej *Historji Naturalnej*, zajmowali się wykonywaniem podobnych przedmiotów. — W *Pawji* umarła kobieta mająca lat 102. Do ostatniej chwili zachowała całą przytomność, a na kilka dni przed śmiercią, opowiadała jeszcze swoim towarzyszkom rozmaite z dawnych czasów anegdoty. — Młody Adwokat wprowadzając sprawę, zawołał w krasomówskiem uniesieniu: »Mości Panowie, *dniem* spełnienia tej zbrodni, była przepyszna *noc* xiężycowa!"

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Bieżyński Bronis: Oby: z Kielc nr 625; Brockhaus Fr: Kup: z Gdańska nr 634; Biesiekierski Lud: Ob: z Bodzanowa nr 476; Cieszkowski Paw: Oby: z Stawisk nr 114; Doliwa Lucjan, i Downarowicz Wład: Oby: z Olszyny nr 613; Grotowski Wład: Oby: z Załusk nr 570; Galle Fr: Porucz: z Kijowa nr 2449; Kruze Alex: Radca Stanu, Naczel: Kancel: JO. Xcia Namiestnika, z Suwałk; Łempicki Lud: Podpi: Sądu z Płocka nr 585; Baron Offenberg Hen: Sztabs-Kap: z Nowogeorgiewska nr 634; Osmiałowski Stan: Oby: z Winiar nr 613; Pomorski Maciej Sędzia Apelac: z Radomia; Starzeński Kazim: Hr. z Brzozy; Tyszkiewicz Jarosław Hr. z Radomia nr 414; Wężyk Sew: Oby: z Topor nr 411.

DONIESIENIA.

Dziś rano zimna stopni 5. Wczoraj w południe 5.
Dziś rano wysokość wody na *Wiśle* stop 8 cali 9.
TEATR WIELKI. Dziś, *Djabeł kulawy*.
TEATR ROZMAIT:. Jutro, ...

w Drukarni Kurjera Warsz:.— Wolno drukować. Warszawa d. 27 Grud: (8 Stycz:) 1849/50.— Starszy Cenzor L. T. *Tripplin*.